

Statsrådsberedningen
Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 27 maj 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftande verksamhet

3. Regelförenkling av förordning om gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM) – allmän riktlinje

Antagande

Ansvarigt statsråd:

Elisabeth Svantesson

Förslagets innehåll:

I syfte att göra EU mer konkurrenskraftigt har Europeiska kommissionen (kommissionen) i ett så kallat omnibusbeslut föreslagit förenklingar inom ett flertal områden, däribland CBAM-förordningen. Förslagen presenterades den 26 mars 2024.

Det s.k. tröskelvärde för när CBAM-förordningen är tillämplig föreslås ändras. Det nu gällande tröskelvärde undantar importörer som inte överstiger 150 euro per försändelse. Det föreslås att tröskelvärde för import av järn- och stål, cement, aluminium och gödselmedel i stället ska baseras på de importerade varornas vikt på årsbasis per importör. Förslaget innebär att importörer som importerar mindre än 50 ton CBAM-varor per år undantas från regelverket. Inget tröskelvärde tillämpas även fortsatt för importörer av el, vätgas samt vissa insatsvaror. Därutöver föreslås flertalet förenklingar för importörer som fortsatt kommer att omfattas av CBAM-förordningen. De ytterligare förenklingar som föreslås avser bland annat processen för att godkänna CBAM-deklarationer, beräkningen av inbäddade utsläpp för vissa varor, rapporteringskraven och hanteringen av finansiella åtaganden.

Förslaget om ändringar i CBAM-förordningen har behandlats på i den särskilda arbetsgruppen för förenkling där ett flertal kompromissförslag har diskuterats. Jämfört med kommissionens ursprungliga förslag är de ändringar som föreslås i det senaste kompromissförslaget i huvudsak av teknisk karaktär. Det senaste kompromissförslaget ligger inom ramen för den med riksdagen överlagda ståndpunkten. Inför förhandlingar (trepartssamtal) med Europaparlamentet väntas rådet anta en allmän riktlinje baserad på det senaste kompromissförslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ställer sig bakom den allmänna riktlinjen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Inför möten i Ekofinrådet den 11 mars 2025 och Konkurrenskraftsrådet den 12 mars 2025 informerades Finansutskottet respektive Näringsutskottet om förenklingsförslagen i Omnibuspaketet. Samråd med EU-nämnden inför nämnda möten skedde den 7 mars 2025.

Regerings ståndpunkt gällande Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2023/956 vad gäller förenkling och förstärkning av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen överlades med Skatteutskottet den 24 april 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Baserat på mandatet som den allmänna riktlinjen ger kommer rådet att inleda trepartssamtal med Europaparlamentet i syfte att nå en överenskommelse.

Icke lagstiftande verksamhet

4. Förberedelse av Europeiska rådet 26-27 juni 2025: dagordning

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll:

Allmänna rådet ska diskutera dagordningen inför mötet i Europeiska rådet 26-27 juni 2025. På dagordningen står Ukraina, Mellanöstern, säkerhet och försvar, förberedelser inför två tredjelandstoppmöten (EU-AU samt EU-CELAC), interna reformer med anledning av framtida utvidgning av EU och migration.

Allmänna rådet kommer vid mötet i juni att förbereda slutsatserna inför Europeiska rådets möte. EU-ministern kommer samråda med EU-nämnden inför detta. Statsministern kommer därefter samråda med EU-nämnden inför mötet i Europeiska rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt och vara utformat efter Ukrainas behov. Regeringen stödjer förslaget till den 30 dagars vapenvila som Ukraina efterfrågar. Regeringen driver även på för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och tullar.

Regeringen välkomnar fortsatt fokus på hur EU på bästa sätt bidrar till fred, säkerhet och hållbar utveckling i Mellanöstern, med stöd till en fredlig, inkluderande politisk process i Syrien samt till återupptagen vapenvila i Gaza för att frigge gisslan, säkra humanitärt tillträde och lägga grunden för ett varaktigt slut på stridigheterna och en framförhandlad tvästatslösning.

Regeringen är tydlig både med att Israel måste släppa in humanitär nödhjälp i Gaza i enlighet med internationell humanitär rätt och att humanitärt stöd inte får användas som påtryckningsmedel.

Afrikas geopolitiska vikt ökar till följd av den tilltagande globala stormaktskonkurrensen. EU är sammantaget Afrikas främsta partner i form av handel, investeringar samt utvecklingssamarbete. Det kommande toppmötet mellan EU och Afrikanska unionen är viktigt för att befästa det breda och nära partnerskapet. Regeringen välkomnar även EU:s ansats att politiskt och ekonomiskt ytterligare fördjupa relationerna med Latinamerika och Karibien. I geopolitiskt turbulenta tider är det viktigt att framhålla EU:s långsiktiga och nära relation med Latinamerika och toppmötet mellan EU och CELAC förstärker detta budskap.

Regeringen delar bedömningen att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga behöver stärkas mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget. Regeringen konstaterar att det är viktigt att utvecklingen inom EU:s arbete på området säkerhet och försvar är medlemsstatsdriven och syftar till att hjälpa medlemsstaterna uppnå Natos förmågemål. Det är därför positivt att de sju utpekade ”gapen” i medlemsstaternas militära förmåga som listas i Vitboken utgår från behov som redan identifierats av medlemsstaterna, och ligger i linje med Natos förmågemål. Regeringen välkomnar att Vitboken föreslår olika format för att åtgärda de kritiska förmågegapen.

Under de senaste åren har diskussionen om EU:s utvidgning tagit förnyad fart och därmed även diskussionen om hur EU behöver anpassas för att kunna ta emot nya medlemmar. För att en utvidgning ska kunna ske med bibehållen besluts- och problemlösningsförmåga behöver även EU genomföra anpassningar av institutioner och politikområden. Regeringen bedömer att nödvändiga anpassningar av EU:s institutionella system kan och bör genomföras utan fördragsändringar.

Parallellt med genomförandet av migrations- och asylpakten behöver mer göras för att minska den irreguljära migrationen till Sverige och EU och effektivisera återvändandet, där förslaget till ny lagstiftning på området är viktigt att ta vidare.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

5. Unionens värderingar i Ungern/ Artikel 7(1) TEU

Utfrågning

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 12 september 2018 antog Europaparlamentet ett motiverat förslag till rådet om att aktivera artikel 7.1 i EU-fördraget mot Ungern.

Europaparlamentet anser att situationen på ett antal identifierade områden i Ungern sammantaget utgör ett systemhot mot de värden som anges i artikel 2 i EU-fördraget och utgör en klar risk för att Ungern allvarligt åsidosätter dessa värden. Hittills har sju utfrågningar av Ungern hållits i rådet, den senaste i juni 2024. I november 2024 var frågan föremål för en lägesrapport i rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser med oro på utvecklingen för unionens värden i Ungern och välkomnar en ny utfrågning inom ramen för artikel 7-förfarandet. Respekt för de gemensamma värdena och ömsesidigt förtroende för medlemsstaternas rättssystem är en förutsättning för ett brett och djupt samarbete av den typ som EU utgör. Dessa grundläggande värden är inte förhandlingsbara. Ungern behöver visa att nödvändiga åtgärder vidtas. Det gäller inte enbart i fråga om rättsväsendet. Det gäller även på andra områden som korruptionsbekämpning, mediefrihet, mötes- och föreningsfrihet, respekten för icke-diskriminering och andra grundläggande rättigheter, samt möjligheterna för ett oberoende civilsamhälle att verka fritt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om unionens värden i Ungern inom ramen för artikel 7-förfarandet behandlades senast i EU-nämnden den 15 november 2024 inför allmänna rådet den 19 november 2024.

6. Årliga rättsstatsdialogen: landspecifik diskussion

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Inom ramen för den årliga rättsstatsdialogen ska allmänna rådet den 27 maj genomföra landspecifika diskussioner om Slovakien, Finland, Sverige och Belgien. Diskussionerna baseras på den inledande sammanfattningen i respektive landkapitel i kommissionens årliga rättsstatsrapport. Liksom tidigare år granskar kommissionen, i 2024 års rapport, utvecklingen i alla medlemsstater inom fyra områden: domstolsväsendets oberoende och effektivitet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald samt bredare institutionella frågor som rör kontroller och motvikter. Kommissionens rättsstatsrapport innehåller även landspecifika rekommendationer som följs upp. De fyra granskade medlemsstaterna kommer att få möjlighet att presentera de viktigaste utvecklingstendenserna. Därefter kommer övriga medlemsstater att ges möjlighet att lämna synpunkter och ställa frågor.

Sverige har i rapporten 2024 fått fyra rekommendationer. Dessa handlar om nämndemännens oberoende, karensreglerna för vissa befattningshavare, bekämpning av mutor utomlands och reglerna för civilsamhällesorganisationernas finansiering och verksamhet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rättsstatsdialogen är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU och förebygga att rättsstatsproblem uppkommer eller förvärras. Rättsstatsrapporten 2024 visar att det fortsatt finns problem på rättsstatsområdet i medlemsstaterna, vilket gör det angeläget att de landspecifika diskussionerna äger rum. Dessa ger en värdefull möjlighet att diskutera och utbyta erfarenheter om utvecklingen i medlemsstaterna.

Regeringen avser att redovisa situationen på rättsstatsområdet i Sverige och vad som görs för att följa rekommendationerna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Landspecifika diskussioner behandlades senast i EU-nämnden den 24 januari 2025 inför allmänna rådets möte den 28 januari 2025. Diskussionen gällde då Ungern, Portugal, Rumänien och Slovenien.

7. Rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen*Beslutspunkt***Ansvarigt statsråd:**

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Spanien föreslog i september 2023 en revidering av förordning nr 1 om EU:s officiella språk, genom att lägga till språken katalanska, baskiska och galiciska. Förslaget har inte behandlats i rådet sedan mars 2024.

Förordningen om EU:s officiella språk var den första förordningen som antogs år 1958. Den har sedan reviderats, framför allt i samband med att nya medlemsstater har tillkommit. Innebörden av förordning nr 1 är att medlemsstater, och personer under en medlemsstats jurisdiktion, har rätt att kommunicera med EU:s institutioner på något av de officiella språken. Därtill ska förordningar och andra texter av allmän räckvidd, liksom Europeiska unionens officiella tidning, publiceras på dessa språk.

Spanien åtar sig att stå för alla kostnader som följer av beslutet. Beslut fattas med enhällighet av rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Eftersom förslaget inte har behandlats sedan mars 2024, och fram till nu aldrig har diskuterats på rådsarbetsgruppsnivå, är det angeläget att juridiska, budgetära och praktiska effekter diskuteras innan rådet fattar beslut. Diskussionerna inleddes den 13 maj och pågår alltjämt. Regeringen avser återkomma med en ståndpunkt vid det muntliga samrådet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan behandlades senast i EU-nämnden 15 mars 2024.